

Tjugo påståenden och slutsatser om el- och energisystemets utveckling

NEPP-seminarium 21 november 2013

Exempel på påståenden och slutsatser

- Den europeiska elmarknaden är vid ett vägskäl – mer marknad eller mer planering?
- Balansering av produktion och förbrukning blir en större utmaning i framtidens elsystem

- Kapacitetsmarknader påverkar placering av ny produktion och behov av nya överföringar
  - Hur påverkas kostnaderna för kunderna?

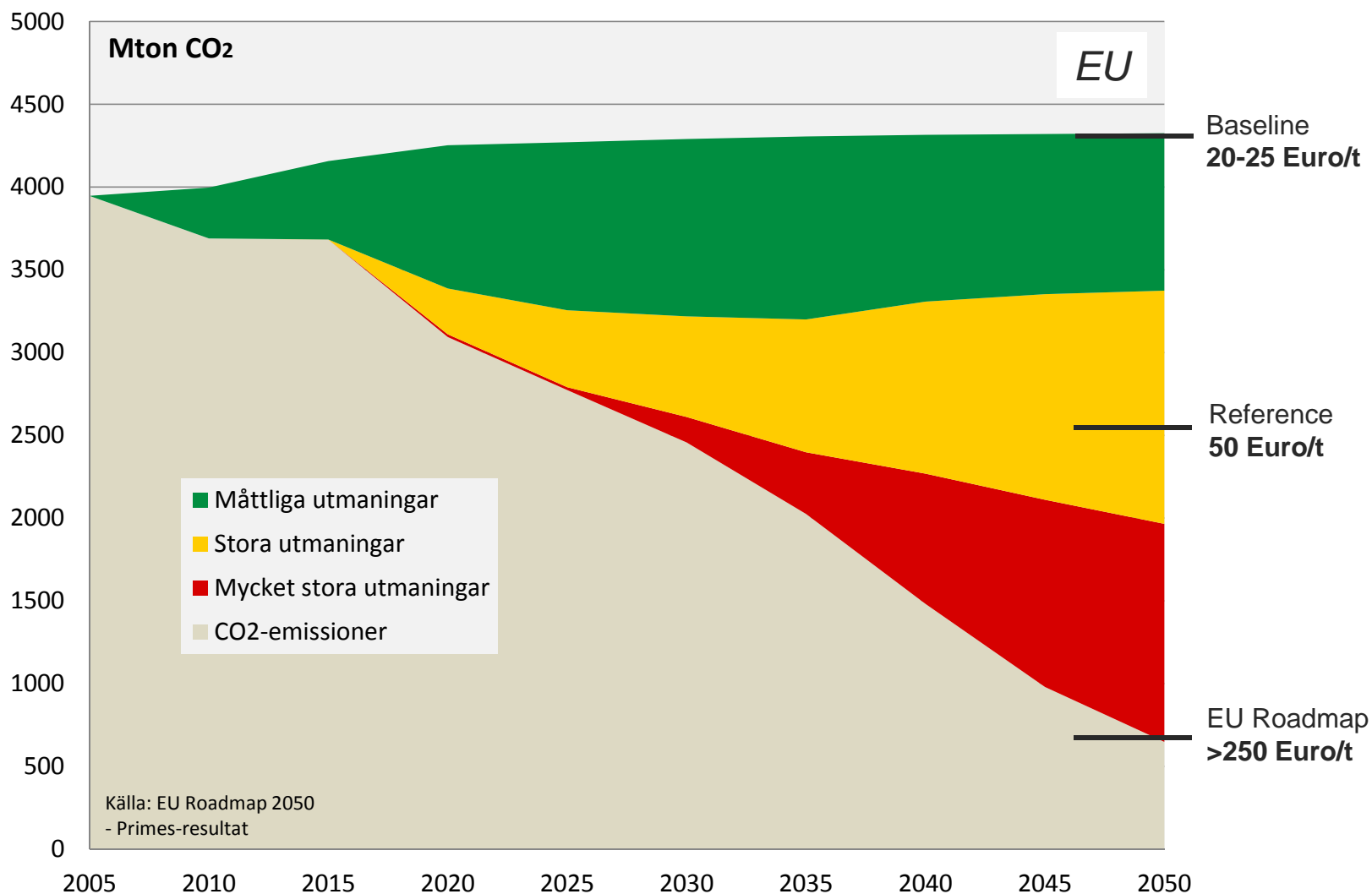
Exempel på påståenden och slutsatser, forts.

- Utmaningarna i omställningen till ett klimatneutralt energisystem är mycket stora
  - Industri
  - Transporter
  - Elsystemet
- Klimatmålen i Norden och EU är mer långtgående än de som tillämpas av IEA i ETP 2012
- Bör vi gå i takt med vår omvärld eller bör vi gå före?
  - Beredskap för olika utvecklingar
- Analys: Dagens styrmedel och styrmedelsnivåer räcker inte för att kunna ställa om till 2050

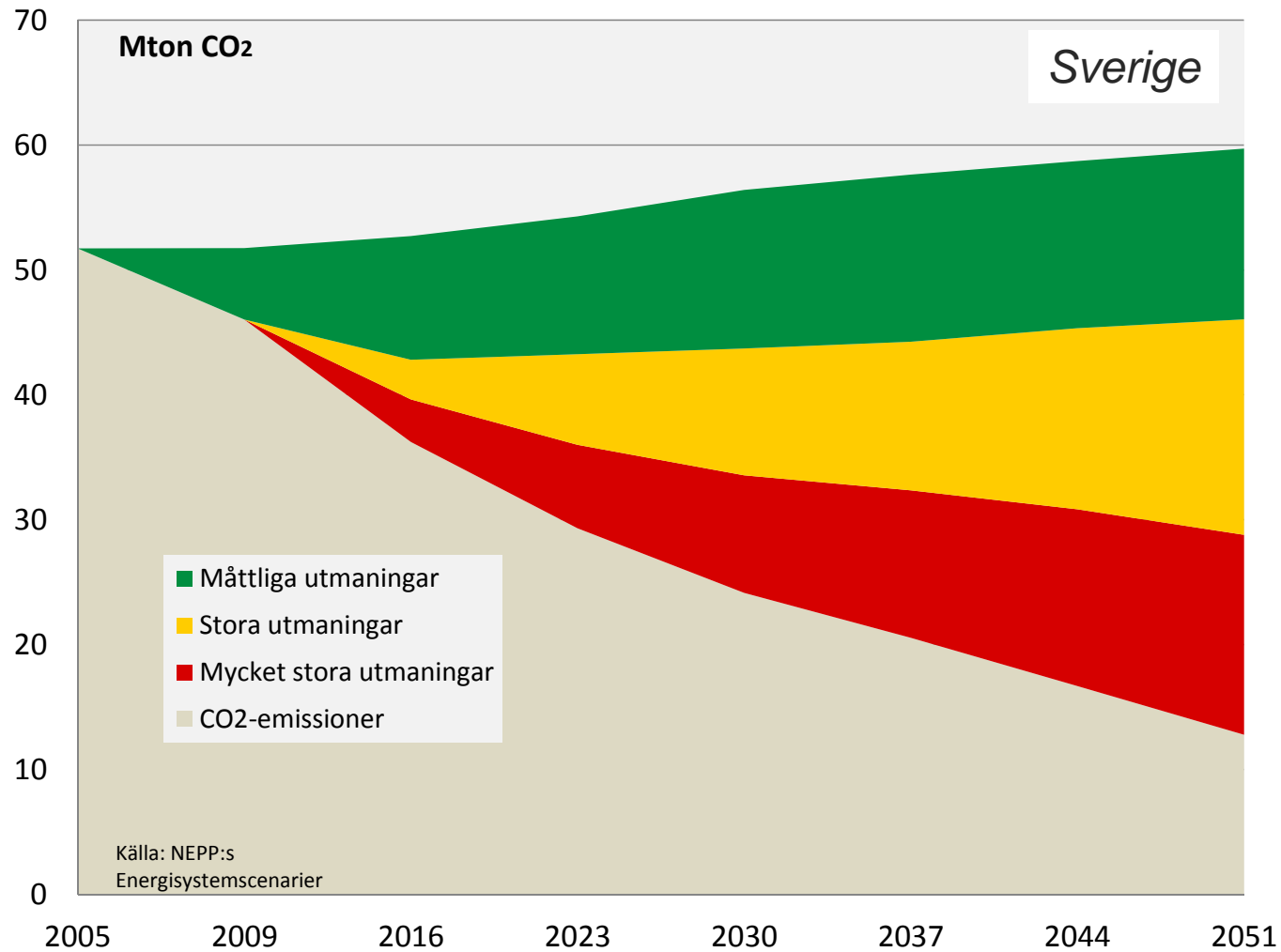
Utmaningarna i klimatomställningen är mycket stora

- *EU Roadmap visar på CO₂-priser över 250 Euro/ton år 2050*

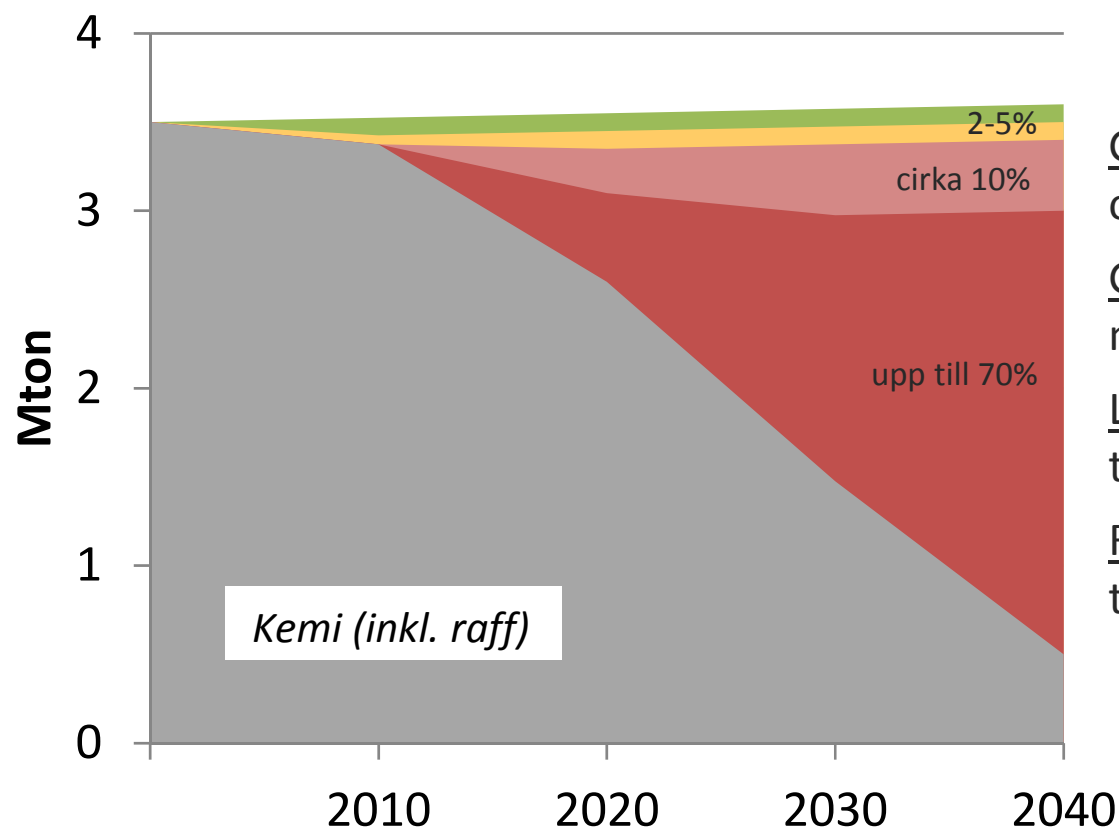

Utmaningarna i klimatomställningen är mycket stora

- Även en måttlig omställningstakt innebär stora utmaningar

Potential för reduktion av CO₂-utsläppen i **Kemiindustrin** (inkl. raffinaderier)

Grön: effektiviseringar och process-optimeringar inom raffinaderierna

Gul: bränslesubstitution olja till naturgas

Ljusröd: inledande råvaruskifte till förnybart (petrokemin)

Röd: genomgripande råvaruskifte till förnybart, CCS

Exempel på påståenden och slutsatser, forts.

- Utmaningarna i omställningen till ett klimatneutralt energisystem är mycket stora
  - Industri
  - Transporter
  - Elsystemet
- Klimatmålen i Norden och EU är mer långtgående än de som tillämpas av IEA i ETP 2012
- Bör vi gå i takt med vår omvärld eller bör vi gå före?
  - Beredskap för olika utvecklingar
- Analys: Dagens styrmedel och styrmedelsnivåer räcker inte för att kunna ställa om till 2050

Exempel på påståenden och slutsatser, forts.

- Omställningen av energisystemet i riktning mot klimatneutralitet höjer CO₂- och elpriserna
  - Viss frikoppling, elpriset stiger långsammare
- Med större andel vind- och solkraft, kommer elpriserna att variera mer på sikt
  - Solceller delvis undantag
- Sverige kan bli en dominerande elexportör i Nordeuropa, med en export på 20-40 TWh
  - Påverkas av kärnkraft, förnybarstöd, m.m.
- Utbyggnaden av transmissionsnätet i Europa är en kritisk faktor i omställningen
  - Tidskrävande
  - CCS också kritisk faktor

Exempel på påståenden och slutsatser, forts.

- Fossila bränslen och kärnkraft dominerar europeisk elproduktion ytterligare 20-30 år
  - Låga CO₂-utsläpp förutsätter CCS
- Den tyska kärnkraftavvecklingen leder på kort sikt endast till en måttlig elprisökning
  - Ännu mindre prisökning i Norden
  - Tyskland nettoimportör, exportör annars
- Vilar det en "fossilbränsleförbannelse" över det globala klimatarbetet?
  - Fossilbränslerika länder ökar fossilt mer än förnybart

Exempel på påståenden och slutsatser, forts.

- Tes: Växthusgaserna minskar i långsammare takt om omställningens alla utsläpp beaktas
- Elfonden har en viktig roll att spela i framtiden, och ökningen av elbehovet blir begränsat
  - Massiv introduktion ökar europeisk elanvändning < 10%
- Biodrivmedlen är centrala i omställningen, men en stor ökning kan tömma EU:s resursbas
  - Mindre biodrivmedel eller export
- Den globala tillgången på biomassa är stor, och kan bidra till att stabilisera CO₂-utsläppen
  - Små tillgångar i Europa

Total drivmedelsanvändning i Roadmapscenariot för Sverige

